

NHỮNG KHÓ KHĂN VÀ GIẢI PHÁP TRONG VIỆC DẠY VÀ HỌC ONLINE CỦA GIẢNG VIÊN VÀ SINH VIÊN TRƯỜNG CAO ĐẲNG DU LỊCH HUẾ TRƯỚC TÌNH HÌNH DỊCH COVID 19

ThS. Lê Hoàng Thùy Nhiên

Trước tình hình dịch bệnh phức tạp như hiện nay, tất cả các nhà trường trong và ngoài nước đang tìm ra phương pháp dạy học online giúp sinh viên và học sinh vẫn tiếp tục việc học của mình không gián đoạn và đảm bảo tiến độ được đề ra. Trường Cao đẳng Du lịch Huế không phải là một trường hợp ngoại lệ. Sau dịp nghỉ lễ 30/4 và 1/5 vừa qua, tình hình dịch bệnh đã và đang lan rộng, ban giám hiệu cùng toàn thể giáo viên, cán bộ công nhân viên của trường đang rất tích cực trọng công cuộc tìm ra giải pháp tối ưu để việc dạy và học online cho giảng viên và sinh viên được diễn ra một cách hiệu quả và thích hợp nhất với môi trường hiện tại.

Đúng vậy, dạy và học online là một khái niệm rất mới trong thời gian gần đây. Việc dạy học này đòi hỏi rất nhiều về công nghệ mới, trình độ sử dụng thành thạo IT của cả giảng viên và học sinh.

Bài viết này mục tiêu nhằm đưa ra các khó khăn thường gặp phải của sinh viên và giảng viên trong quá trình dạy-học online, từ đó đưa ra các đề xuất và hướng khắc phục hiệu quả nhất có thể để mang lại một chương trình học vừa phải, tối ưu cho sinh viên trường.

Qua một cuộc khảo sát nhỏ, tôi nhận ra cả giảng viên và sinh viên một số vẫn còn rất xa lạ với phương pháp này và có giảng viên

chưa từng một lần tham gia việc dạy online. Như vậy đầu tiên chúng ta sẽ đi vào phân tích những lợi ích của việc dạy-học online trong tình hình dịch covid kéo dài này. Thứ hai, đưa ra các khó khăn thường gặp phải của giảng viên và sinh viên trong quá trình dạy- học online. Từ đó, những đề xuất cũng sẽ được nghiên cứu để giúp phần nào thỏa mãn nhu cầu học online của sinh viên.

Hình thức học online là một trong những hình thức khá phổ biến hiện nay mà hầu hết các bạn trẻ đều biết. Đây được coi là hình thức giáo dục trực tuyến giúp chúng ta có thể tiếp nhận thông tin dễ dàng chỉ với một chiếc điện thoại, máy tính hoặc máy tính bảng có kết nối Internet. Như vậy, học sinh có thể học tập từ xa mà không cần phải đến trường học.

Đặc điểm của việc học online

Học online tạo môi trường dạy – học có sự hài hòa giữa quá trình nghe, nhìn và sự chủ động trong việc học. Chính vì thế mà phương pháp này mang đến nhiều ưu điểm như: thu hút được số lượng người học lớn, giảm thiểu chi phí cả cho phía nhà trường, giảng viên và sinh viên theo học.

Các học viên khi tham gia vào lớp học online hoàn toàn có thể tự chủ động nắm bắt lượng kiến thức của mình. Hiện nay, một số giảng viên còn sử dụng phương pháp học tương tác với bảng điện tử là phương pháp phổ biến và được chú trọng nhiều. Trường Cao đẳng Du lịch Huế hiện đang có 3 phòng học đa chức năng được trang bị đầy đủ và rất hiện đại đảm bảo cho việc dạy trực tuyến livestream này. Giảng viên cũng có thể trình bày các bài giảng qua cách dạy tại lớp truyền thống và sau đó ghi hình lại. Như vậy, học

viên sẽ học được mọi lúc, mọi nơi. Bên cạnh đó việc đào tạo online một cách đồng bộ sẽ giúp cho những người học có thể tự kiểm soát được tốc độ học phù hợp, đảm bảo chất lượng mà không cần phải có sự hướng dẫn, kèm cặp.

Ưu điểm của học online là gì?

Ưu điểm đầu tiên của phương pháp học online chính là tiết kiệm chi phí đi lại, thời gian và không gian học tập. Hơn nữa việc xây dựng một website cũng không tốn kém bằng việc xây dựng môi trường học. Bên cạnh đó các khóa học online còn có những ưu điểm vượt trội như sau:

Thứ nhất, chúng ta có thể đào tạo mọi lúc mọi nơi và bất kể khi nào một cách nhanh chóng.

Thứ hai, việc dạy-học online giúp tiết kiệm chi phí học tập và theo nghiên cứu thì nó giúp giảm thiểu khoảng 60% chi phí cho việc đi lại, địa điểm...

Thứ ba, giúp tiết kiệm thời gian học tập cho học viên. So với việc học tại trường thì bạn có thể tiết kiệm lên tới 40% tổng thời gian dành cho việc học tập.

Thứ tư, chúng ta có thể tối ưu nội dung. Đa phần các cá nhân, tổ chức đều có thể tự mình thiết kế hoặc thuê thiết kế các khóa học qua mạng. Giáo viên có thể sử dụng các hình ảnh, âm thanh để truyền đạt khiến cho nội dung giảng dạy được hấp dẫn và sinh động hơn nhiều.

Và cuối cùng, học online giúp bạn có thể theo dõi tiến độ học tập và đánh giá kết quả. Giáo viên sẽ biết được học viên nào tham gia khóa học nào và đưa ra giải pháp giúp họ đạt kết quả tốt hơn. Tại trường Cao đẳng Du lịch Huế, chúng tôi đang sử dụng phần mềm hệ thống teams microsoft để giảng dạy và giúp giảng viên quản lý học viên dễ dàng hơn.

Một số sinh viên của trường còn cho rằng việc học online giúp các bạn có một không gian học tập thật thoải mái như quán cà phê, tại công viên... để giúp việc tiếp thu lượng kiến thức hiệu quả hơn.

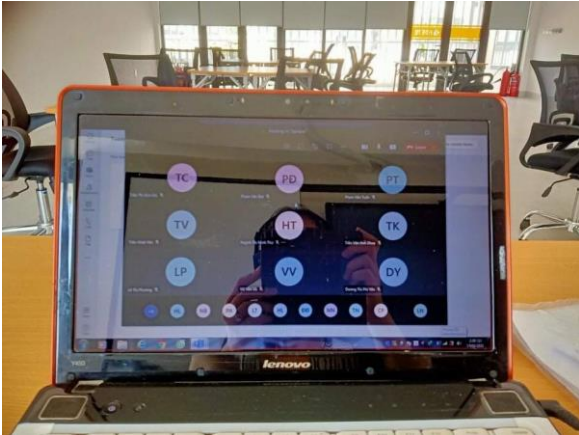
Nhược điểm của học trực tuyến là gì?

Bên cạnh những ưu điểm đã đề cập ở trên thì việc học online cũng mang đến nhiều nhược điểm như sau:

Đối với sinh viên: Sinh viên sẽ không có cơ hội được học tập và trao đổi với bạn bè. Ngoài ra, sinh viên sẽ bị phụ thuộc vào nhiều tác động bên ngoài làm sinh viên không tập trung cao độ (tiếng ồn, sự cù rủ của bạn bè, lén chơi game hay nghe nhạc trong khi vẫn online lên lớp...). Một trong những khó khăn lớn của sinh viên là khó tương tác với giáo viên và bạn bè dẫn đến thiếu sự kích thích và sáng tạo trong việc học. Đôi khi sinh viên không được giải đáp thắc mắc một cách rõ ràng cụ thể làm cho các bạn lười đưa ra ý kiến hay yêu cầu giải đáp thắc mắc. Cụ thể là: môi trường học tập online không kích thích được sự sáng tạo và chủ động của sinh viên giống như phương pháp dạy học trên lớp. Bên cạnh đó, một số sinh viên do hoàn cảnh vẫn chưa có laptop hay smartphone và mạng internet để chủ động trong việc theo học online. Kỹ năng sử dụng phần mềm của các em vẫn còn hạn chế nên sẽ gặp không ít khó khăn trong những buổi đầu theo học.

Đối với giáo viên: Muốn dạy online tốt thì phải có đội ngũ giáo viên có kinh nghiệm và có kỹ năng sư phạm tốt. Phương pháp này không phù hợp với những giáo viên lớn tuổi, không quá thành thạo về máy tính và công

nghe. Đôi khi việc dạy online làm giảm đi khả năng truyền đạt và sự nhiệt huyết của giáo viên. Có một số giảng viên không thực sự quen với việc dạy online dẫn tới bị áp lực trong quá trình chuẩn bị và thực hiện bài giảng.

Các yếu tố bên ngoài: Chất lượng mạng kém là một trong những khó khăn hàng đầu trong quá trình dạy-học online. Ngoài ra máy móc không hoạt động theo mong muốn, trục trặc trong quá trình dạy-học làm cho cả giảng viên và sinh viên thấy căng thẳng dẫn đến việc mất hiệu quả học tập. Trường Cao đẳng Du lịch Huế là môi trường đào tạo nghề nên rất khó khi thực hiện phương pháp giáo dục trực tuyến này bởi vì trình độ các em chủ yếu là nắm tay chỉ việc, khả năng đáp ứng công nghệ và ý thức chủ động trong học tập còn chưa cao.

Từ những khó khăn sinh viên gặp phải, các em đưa ra các mong muốn và đề xuất như sau:

Chương trình giảng dạy dễ hiểu hơn vì các em khó tương tác với giáo viên và các bạn cùng lớp;

Nội dung vừa phải, không quá nặng, không quá cứng nhắc giúp các em có thể sáng tạo hơn trong quá trình học;

Giảng viên nên gửi trước tài liệu cho sinh viên để các em có thời gian nghiên cứu trước;

Sinh viên vẫn muốn được học qua zoom hơn là livestream bởi vì qua zoom thì có sự

tương tác với nhau và livestream chủ yếu áp dụng phương pháp dạy học truyền thống.

Ngoài ra, rút ra từ kinh nghiệm thực tế, tôi cũng xin đưa ra một số đề xuất như sau :

Đối với giảng viên:

- Nên chuẩn bị bài giảng powerpoint kèm các hình ảnh sống động, các video lồng ghép vào bài giảng để giúp sinh viên có hứng thú hơn trong quá trình học tập;

- Cung cấp lượng kiến thức vừa phải, phù hợp để sinh viên dễ dàng tiếp thu. Ngoài ra vẫn có thể yêu cầu sinh viên thảo luận, làm việc theo nhóm để môi trường học trở nên năng động hơn thay vì gọi từng bạn lên phát biểu;

- Chuẩn bị tài liệu và up lên trước cho sinh viên để các bạn nắm rõ kế hoạch học tập buổi tiếp theo;

- Các giảng viên nên tích cực tham gia các khóa tập huấn, sử dụng thành thạo máy và phần mềm, sau đó hướng dẫn sinh viên trước đề phòng trường hợp dạy-học online bất cứ trong hoàn cảnh nào.

Đối với nhà trường:

Việc dạy-học online là một vấn đề cần thiết và cấp bách, do vậy nhà trường nên có chiến lược để việc dạy-học online diễn ra một cách hiệu quả và phù hợp nhất.

Thứ nhất, nhà trường cần lưu ý đến cơ sở vật chất có sẵn của nhà trường và có thể cung cấp linh hoạt cho cán bộ giảng viên. Ví dụ, một số giáo viên có laptop và laptop chỉ thường được sử dụng cho việc soạn bài giảng trên lớp và không phục vụ việc dạy trực tuyến, do vậy camera bị mờ và có thể loa không hoạt động. Vì vậy nhà trường nên chủ động cung cấp các dây phone (có sẵn ở trung tâm thư viện) cho giáo viên nào cần. Ngoài ra, cũng có thể khuyến khích các giảng viên lên dạy tại các phòng đa chức năng đang bố trí và nhà trường nên trang bị thêm hệ thống camera hỗ trợ trong phòng để giảng viên có thể sử dụng tối ưu các chức năng của phòng mà không cần sử dụng laptop cá nhân.

Thứ hai, về vấn đề tập huấn, đào tạo dạy trực tuyến cho giảng viên. Việc này nhà trường cũng đã rất tích cực tuy nhiên thời gian quá gấp gáp, tạo áp lực cho một số giảng viên chưa lần nào sử dụng việc dạy online và các giảng viên lớn tuổi. Tập huấn nên chia thành 1 buổi lý thuyết chung và các buổi thực hành chia theo thời gian để đảm bảo một kèm một thực hành thành thạo các thao tác tránh tình trạng nhiều giảng viên lên tập trung đông nhưng chỉ một vài người có cơ hội thực hành vì máy chủ chỉ có một và số người hướng dẫn vẫn còn hạn chế.

Thứ ba, đối với sinh viên, các em còn rất hạn chế về kỹ năng sử dụng phần mềm này. Qua quá trình dạy, một số bạn vào được một số không do chưa biết cách vào đăng nhập. Vì vậy, nên có một buổi tập huấn trước cho sinh viên (cho tất cả sinh viên toàn trường

mặc dù chưa có dịch) hoặc có thể đưa bài giảng này vào trong một phần của chương trình tin học ứng dụng để các em dần làm quen.

Thứ tư, đối với chương trình dạy chủ yếu là thực hành nên các bài giảng thực hành sẽ rất khó để áp dụng phương pháp dạy-học online này. Vì vậy, nếu dịch bệnh kéo dài sẽ cản trở rất nhiều đến tiến độ học tập của sinh viên. Với lý do đó, chúng ta có thể áp dụng phương pháp dạy trực tuyến một phần cho phù hợp. Ví dụ, đối với các môn nghiệp vụ như chế biến món ăn, hướng dẫn du lịch, lễ tân, buồng, bàn. các giảng viên có thể sử dụng phương pháp livestream trong công đoạn làm mẫu. Lý thuyết cần được tách ra rõ ràng và dạy online để giúp sinh viên nắm bài rõ hơn. Đến giai đoạn thực hành yêu cầu từng sinh viên hay các nhóm nhỏ (3-5 sinh viên) thực hành tại nhà, quay video clip và chiếu lại trong buổi học online tiếp theo. Dựa trên video đó, giảng viên phân tích và sửa lỗi. Tuy nhiên phương pháp này sẽ rất hạn chế đối và chỉ được áp dụng phù hợp cho một số năng lực cụ thể.

Đúng vậy, thực tế cho thấy rằng việc dạy-học online là một vấn đề rất cấp bách trong tình hình dịch bệnh hiện nay, và nó đang được áp dụng cho tất cả học sinh cấp 2, cấp 3, cao đẳng và đại học trên cả nước. Bài viết này dựa trên một cuộc khảo sát nhỏ và chủ yếu dựa trên kinh nghiệm thu nhật được trong quá trình học tập và giảng dạy online. Từ những khó khăn, những ưu điểm cũng như nhược điểm của phương pháp dạy học này giúp đưa ra một số kiến nghị nhằm hoàn thiện hơn trong việc dạy online trong tương lai cho các giảng viên và sinh viên trường Cao đẳng Du lịch Huế.